

Lørenskog kommune

Skiltmal for kommunale bygninger

Lørenskog
kommune

Innhold

Om skiltmalen.....	3
Generelle regler om skiltutforming	4
Utvendig skilting	6
Fasadeskilt.....	7
Utvendige orienteringsskilt.....	9
Inngangsskilt.....	10
Byggeplasskilt.....	11
Innvendig skilting	12
Innvendige hovedskilt.....	13
Henvisningsskilt.....	14
Romskilt.....	15
Taktile skilt.....	16
Piktogram.....	18
Markering på glassfelt.....	19
Piler og symboler.....	20
Farger i profilen oversatt til skiltfarger – RAL.....	21
Ved spørsmål om skiltmalen.....	22

Om skiltmalen

Denne skiltmalen beskriver hvordan kommunale bygg skal skiltes for å sikre en enhetlig visuell identitet, god tilgjengelighet og oppfylle krav til universell utforming. Malen sikrer en enhetlig praksis for utvendig og innvendig skilting, med tydelige retningslinjer for materialer, farger, typografi og plassering.

Skiltmalen skal følges ved skilting av alle kommunens bygg og eiendommer. Utforming av all skilting skal godkjennes av Eiendom. Se rutine *Bestilling av skilter og merking på kommunale bygg* i Compilo.

Lørenskog november 2022/revidert 2026

Generelle regler for skiltutforming

Dette kapittelet beskriver generelle krav og prinsipper som gjelder for all skilting i kommunale bygg. Kravene skal sikre god lesbarhet, tydelig identitet og universell utforming.

Lesbarhet og kontrast

Skilt skal utformes slik at tekst og informasjon er lett å se, lese og forstå for alle brukergrupper.

- Luminanskontrasten mellom tekst og bakgrunnen på skiltet skal være på min 0,8.
- Skilt skal ha matt overflate for å unngå refleksjoner og blinding.
- Det skal være god avstand rundt tekst og grafiske elementer for økt lesbarhet.
- Området rundt skilt skal være tilstrekkelig belyst, slik at skiltet er godt synlig også ved varierende lysforhold.

Logo

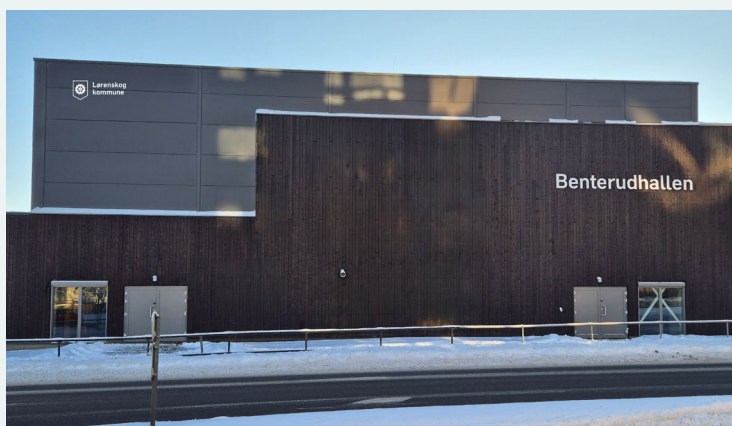
Lørenskog kommunes logo er kommunens identifikasjonsmerke.

- Alle kommunale bygg skal ha Lørenskog kommunes logo på fasaden. Størrelsen på logo og bygg-/virksomhetsnavn tilpasses hvert prosjekt. Som hovedregel bør logo være ca. 75 % av størrelsen på hovednavnet.
- Logoen skal alltid plasseres øverst til venstre på alle utvendige orienteringsskilt og på innvendige hovedskilt.
- Det skal være god avstand mellom logo og øvrig informasjon, slik at logoen fremstår tydelig og ikke konkurrerer med tekst eller symboler.

Avstand på størrelse med et kommunevåpen på sidene og minimum et halvt kommunevåpen over og under kan være en grei regel.

Hovedlogo skal benyttes. Logoen kan lastes ned fra www.lorenskog.kommune.no/administrasjon/grafisk-profil/

Eksempler på plassering og farger på kommunelogo og egennavn/tjenestested.

Skrift og typografi

- Som hovedregel skal skrifttypen Flama Medium benyttes, med normal bokstavavstand (uten kniping).
- Tekst skal ikke understrekes, utheves eller settes i kursiv.
- Norske rettskrivningsregler skal følges. Det innebærer blant annet at tekst skrives med stor forbokstav og deretter små bokstaver. Eksempler: Steinerud barnehage, Lørenskog rådhus, Lørenskog hus, Fjellhamar arena.
- Skriftstørrelse tilpasses leseavstand, skiltets størrelse og byggets fasade.

Veiledende størrelser (versalhøyde):

Leseavstand	Bokstavhøyde	Skilthøyde
3 meter og mindre	30 mm	60 mm
5 meter	50 mm	100 mm
10 meter	75 mm	150 mm
18 meter	120 mm	240 mm
Fasadeskilt	300 mm	
Skilt man kan gå helt inntil / med korte tekstmengder / skilt med piktogrammer	25 mm	
Skilt med lengre tekstmengder, informasjonstavler og informasjonsmonitorer	15 mm	

Eksempel på feil bruk av stor forbokstav.

Universell utforming

- Skilting i kommunale bygg skal utformes i tråd med prinsippene for universell utforming og være tilgjengelig for personer med nedsatt funksjonsevne.
- Skilt skal gi nødvendig informasjon og være lette å forstå.
- Skilt på vegg skal plasseres i øyehøyde, det vil si en senterhøyde på 150 cm.
- Krav til taktil skilting og følbare elementer er beskrevet på side 16.

Utvendig skilting

Utvendig skilting skal gjøre det enkelt å identifisere kommunale bygg og finne frem til innganger og funksjoner. Skiltingen skal være tydelig, helhetlig og i samsvar med Lørenskog kommunes visuelle identitet.

Fasadeskilt

Funksjon og plassering

- Alle bygg hvor en kommunal enhet, virksomhet eller tjeneste holder til, skal skiltes med Lørenskog kommunes logo og navn på virksomhet, egennavn på bygg eller tjeneste.
- Navn på virksomhet, egennavn på bygg eller tjeneste skal stå i god avstand fra kommunelogoen.
- Skilt med egennavn på bygg eller tjenestested plasseres i nærheten av inngangspartiet eller slik at det er godt synlig ved adkomst til bygget.
- Plassering og størrelse skal avklares med Eiendom.

Utførelse og materialbruk

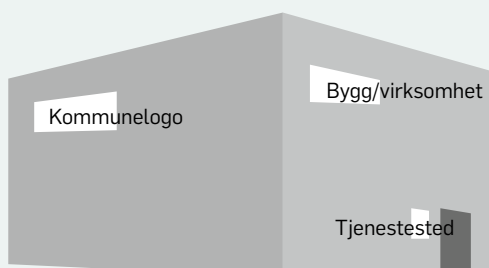
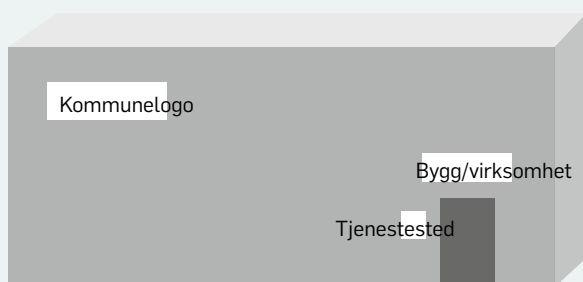
- Tekst utføres helst med løse bokstaver i lakkert aluminium.
- Bokstavene bør utføres med sarg (dybde) og skjulte fester. Tykkelse på sarg skal stå i forhold til størrelsen på skiltet. En god regel er at sargens dybde er 10% av versalhøyden.
- Bokstavene kan alternativt monteres på skinne dersom det er hensiktsmessig og ikke svekker lesbarheten. Dersom skinne benyttes, skal fargen på skinnen tilpasses byggets fasade. Det skal tas hensyn til at fasadefargen kan endre seg over tid.

Belysning

- Fasadeskilt kan produseres med eller uten lys.

Farge og kontrast

- Skrift: benytt farge med best kontrast til bakgrunn. Hovedfargen grå (CMYK: 0-0-0-80), hvit eller sort. Se side 21 for gråskalaen.

Eksempler på plassering av kommunelogo og egennavn/tjenestested.

Eksempel på plassering av kommunelogo og egennavn samt god kontrast til bakgrunnen.

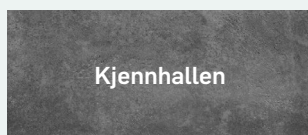
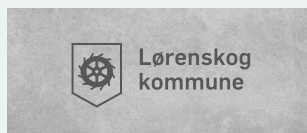
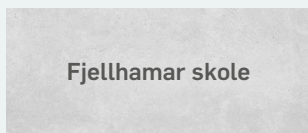

Eksempel på god kontrast til bakgrunnen.

Eksempler på fasadeskilt.

Velg farge på bokstavene som står i god kontrast til bakgrunnen

Midlertidig skilting

Ved midlertidig skilting kan man velge en enklere løsning, der logo og navn trykkes rett på en plate.

Midlertidig skilt

Utvendige orienteringsskilt (pyloner)

Funksjon og plassering

Orienteringsskilt er frittstående skilt som gir oversikt over området, bygninger og adkomstvei frem til ulike funksjoner.

- Orienteringsskilt skal plasseres godt synlig ved adkomsten og være tilgjengelig for alle brukere.
- Skiltet skal ikke skjules av beplantning, brøytekanter eller andre elementer, og skal plasseres slik at det ikke er til hinder for biltrafikk, varelevering eller brøyting.
- Det skal være mulig å komme helt inntil skiltet, trinnfritt, for fotgjengere og brukere av rullestol og rullator.
- Området rundt skiltet bør være godt opplyst.
- Orienteringsskilt skal alltid ha merket "Du står her" (rødt rundt merke), slik at det er enkelt å kunne orientere seg i området.

Utførelse og materialbruk

- Produseres i lakkert aluminium eller folieres.
- Tekst og grafiske elementer skal plasseres minimum 50 cm over skiltets bunn.

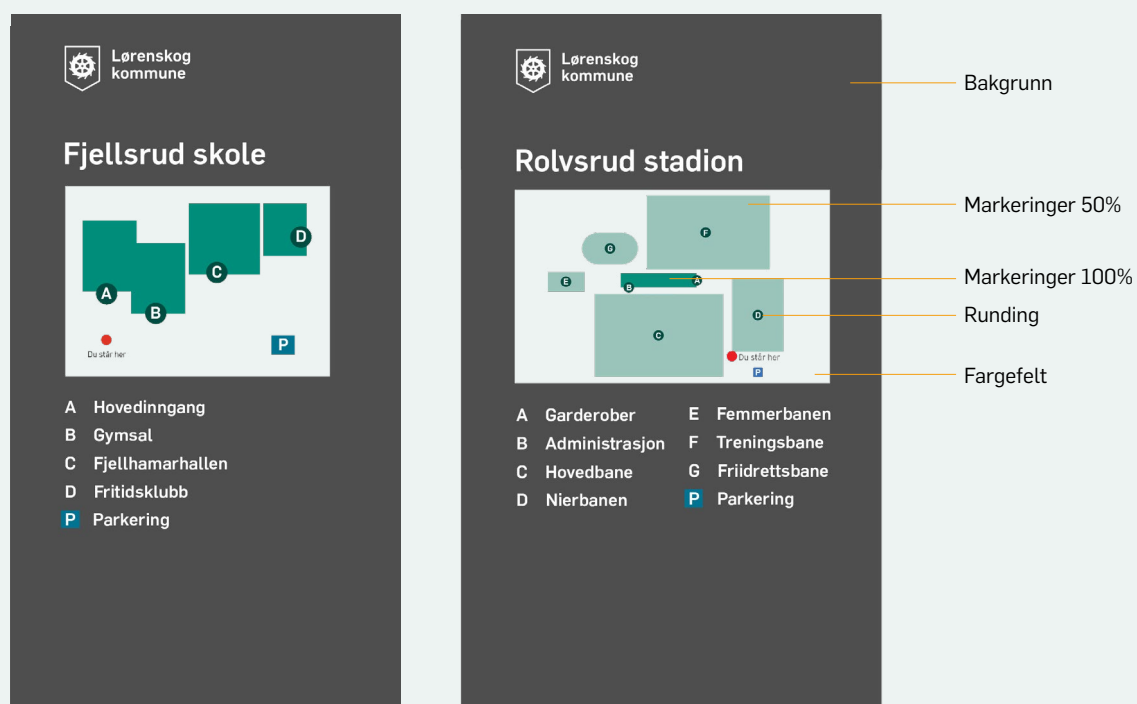
Farge og kontrast

- Skrift: hvit
- Bakgrunn: grå hovedfarge (CMYK: 0-0-0-80)
- Fargefelt : 10 % av sjøgrønn hovedfarge (CMYK: 90-20-60-0)
- Markeringer: 50 % og 100 % av sjøgrønn hovedfarge (CMYK: 90-20-60-0)
- Runding med bokstav: 60% sort av hovedfarge (CMYK: 90-20-60-60)

Se side 21 for fargeskalaen.

Søknadsplikt

- Pyloner og andre utvendige skilt er søknadspliktig etter plan- og bygningsloven.

Eksempler på utvendige orienteringsskilt

Inngangsskilt

Funksjon og plassering

- Innganger til bygget skal være tydelig merket og gjøre det enkelt å finne frem. Skilt bør plasseres over inngangspartiet der det er mulig og passer.
- Blanke overflater som glass kan gi sjenerende reflekser og blending, og gi dårlig lesbarhet. Om mulig bør det unngås å plassere skilt på disse flatene.

Utførelse og materialbruk

- Utformes i frittstående bokstaver i aluminium eller folie.

Farge og kontrast

- Skrift: grå (CMYK: 0-0-0-80), sort eller hvit. Benytt farge med best kontrast til bakgrunn.
- Luminanskontrasten mellom skiltet og bakvegg skal være på min 0,8.

Eksempler på inngangsskilt på lys og mørk bakgrunn.

Byggeplasskilt

Funksjon og plassering

- På bygge- og anleggsplasser er det viktig at det kommer tydelig frem at Lørenskog kommune er byggherre.
- Byggeplasskilt kan monteres på gjerde (som illustrert) eller frittstående. Frittstående skilt er søknadspliktig og vurderes blant annet ut fra plassering og trafikkhensyn.

Utførelse og materialbruk

- Byggeplasskilt skal følge grunnmalen LK_Byggeplass.
- Skiltet skal ha en tydelig inndeling, der øvre del av skiltet er forbeholdt kommunens profil og eventuell informasjon om byggeplassen. Nedre del gir plass til logo for entreprenør, underentreprenører og eventuelt andre samarbeidspartnere.
- Skiltet kan produseres i PVC mesh eller annet egnet materiale, med forsterkede kanter og maljer hver halvmetre.

Ansvar

- Byggherre eller hovedentreprenør lager og monterer skiltene. Dette avklares i hvert enkelt prosjekt. Tekst og utforming skal avklares med kommunikasjonsenheten.

Eksempel på byggeplasskilt på gjerde.

Eksempel fra Kjenn barnehage.

Innvendig skilting

Innvendige hovedskilt

Funksjon og plassering

- Innvendig hovedskilt skal vise byggets navn og gi en tydelig oversikt over bygget og hva som finnes i hver etasje.
- Skiltet skal plasseres sentralt og lett synlig i adkomstarealet innendørs.
- Størrelse og plassering skal avpasses etter mengde informasjon på skiltet.

Utførelse og materialbruk

- Skiltet skal produseres i et robust materiale som er tilpasset bygget.
- Skiltplatene skal være flate og ha matt overflate.

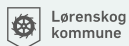
Tekst, typografi og utforming

- Teksten på skiltet skal være kort, tydelig og lett å lese. Linjelengden bør ikke overstige 100 cm.
- Skriftstørrelse: se side 5 (generelle regler for skiltutforming).
- Linjeavstanden skal tilpasses skriftstørrelsen og leseavstanden, og være 20 % større enn skriftstørrelsen. Eksempel: Ved bokstavhøyde 30 mm skal linjeavstanden være 36 mm.

Farger og kontrast

- Luminanskontrasten mellom tekst og bakgrunnen på skiltet skal være på min 0,8.
- Skrift: grå hovedfarge
- Bakgrunn: 10% av hovedfarge
- Markeringer: 100 % av hovedfarge

Se side 21 for fargeskalaen.

Fjellsrud skole

5. etasje	Glimmer
4. etasje	Gneis Mat og helse Sløydsal
3. etasje	Hammer
2. etasje	Skifer Dansesal
1. etasje	Fellesrom

Henvisningsskilt

Funksjon og plassering

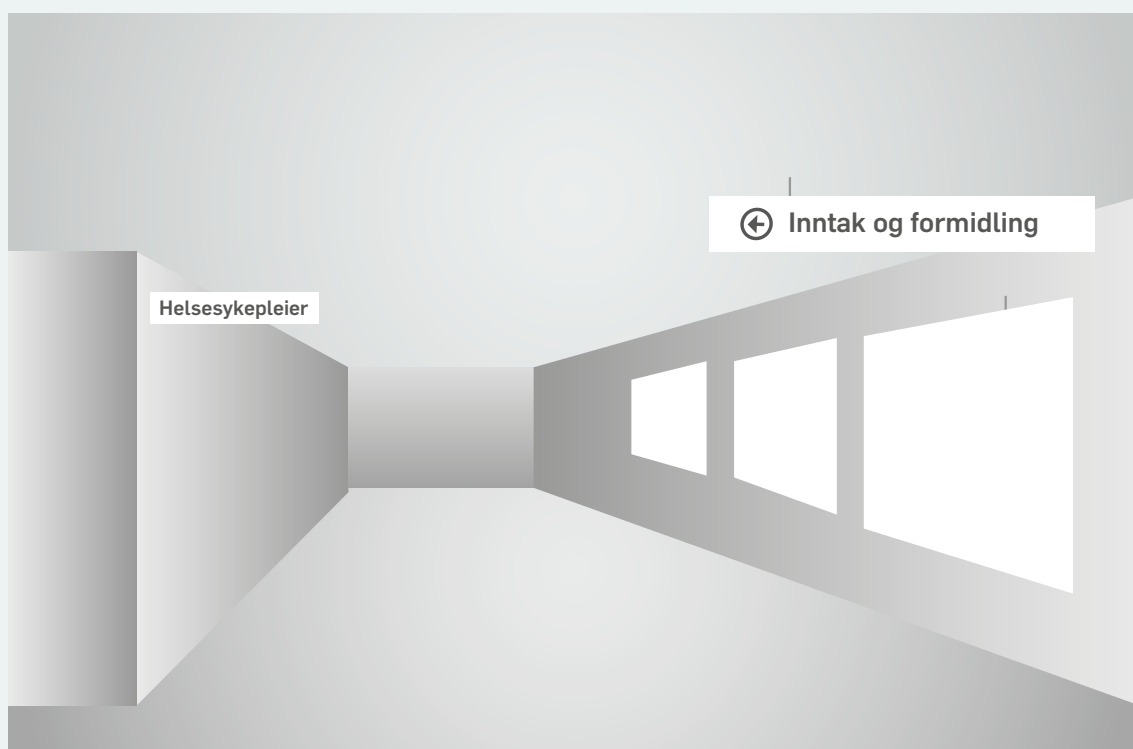
- Henvisningsskilt er skilt med pilangivelse, etasjehenvisning og annen retningsgivende informasjon. Skiltene skal hjelpe brukere å finne frem på en enkel og intuitiv måte.
- Henvisningsskilt skal plasseres ved knutepunkter og der det er mulig å ta flere retninger.
- Henvisningsskilt kan monteres hengende ned fra tak eller på vegg (minimum 2,20 m fra gulv og opp til skilt). Plassering av skilt velges ut fra byggets utforming og hva som gir best lesbarhet og orienterbarhet.

Utførelse og materialbruk

- Skiltet skal produseres i et robust materiale som er tilpasset bygget.
- Skiltplatene skal være flate og ha matt overflate.

Farger

- Skrift: grå hovedfarge (CMYK: 0-0-0-80)
- Bakgrunn: hvit.

Romskilt (dørmerking)

Funksjon

- Romskilt skal identifisere rom og funksjon på en tydelig og ensartet måte.

Romnavn

- Navn på rom skal monteres på dør og utføres med utskåret folie.
- Tekst plasseres 1500 mm over gulv og midtstilt på døren der dette er naturlig.
- Font Flama Book (unntak fra hovedregel).
- Anbefalt høyde på tekst 35-40 mm (versalhøyde).
- Farge: Det skal være god kontrast på folie og bakgrunnsfarge. Farge skal være grå hovedfarge (CMYK: 0-0-0-80) eller hvit, ved behov kan sort 100 % brukes.

Romnummer

- Romnummer skal monteres på dør og utføres med utskåret folie.
- Romnummer plasseres øverst på døren, i hjørnet på motsatt side av hengslene (slagside).
- Bokstavhøyde: 15 mm
- Farge: Benytt samme farge som på romnavn.

Taktilt skilt (følbare)

Taktilt skilt er lesbare for personer med svært nedsatt syn. Det vil si at skrift, tall og symboler er opphøyet fra underlaget. Det er nødvendig å komme helt inntil et taktilt skilt, slik at personen kan lese med bruk av fingertuppene.

Dørskilt med piktoگرامmer

- Dørskilt på toaletter, garderober, heis og lignende skal utformes med taktilt piktoگرام, tekst og punktskrift.

Tekst

- For skilt man kan gå helt inntil skal mindre tekstmengder ha en taktil høyde på minimum 1 mm.
- Skriftstørrelse: se side 5, generelle regler for skiltutforming.

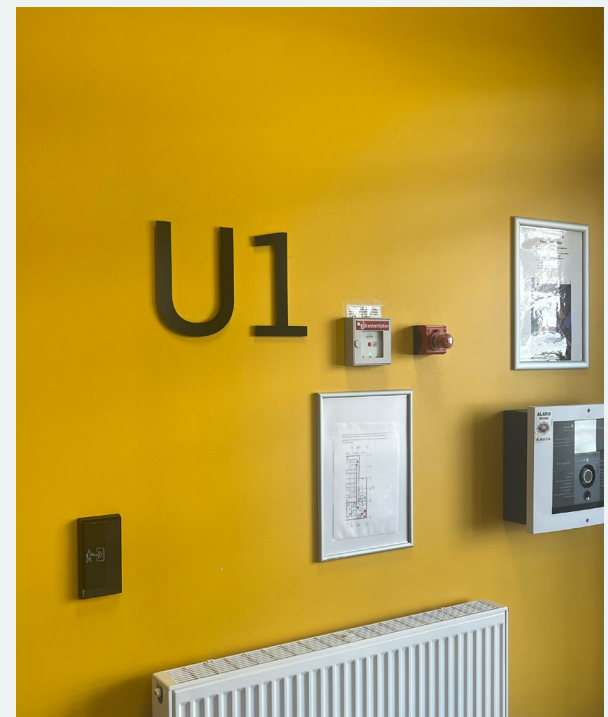
Punktskrift – utforming og plassering

- Punktskrift skal ha en taktil høyde på minimum 0,6 mm.
- Punktskriften skal plasseres slik at den starter rett under der den taktile skriften starter. Det vil si til venstre på skiltet. Man vil naturlig begynne å lete etter punktskriften under starten av den taktile skriften.

Etasjemerking

- Hver etasje skal ha etasjetall på vegg som både er visuelt tydelig og taktilt. Plasseres i alle trappeløp og ved heis.
- Ved ankomst til hver etasje skal det være taktile markeringer på håndløperen.

Eksempel på Etasjemerking.

Piktogrammer

Piktogrammer er enkle grafiske symboler som symboliserer en funksjon. Bruk av piktogrammer er en fordel for alle brukergrupper, siden symboler oppfattes intuitivt, er gjenkjennbare og forstås uavhengig av språk.

Bruk og utforming

Følgende dører og funksjoner anbefales å merkes med piktogram: toalett, garderobe, dusj, heis og trapper.

Piktogrammene skal være enkle å forstå. Det skal være lett å skille dem fra hverandre. Skilt med piktogram skal:

- ha størrelse på minimum 15 × 15 cm,
- inneholde opphøyd taktilt piktogram, opphøyd taktil skrift og punktskrift
- ha minimum 10 mm avstand mellom piktogram og tekst, og mellom tekst og punktskrift.
- Font Flama Book (unntak fra hovedregel).

Kommunen har utviklet et sett med piktogrammer som skal brukes på skiltene.

Ta kontakt med kommunikasjonsenheten ved behov for nye motiv til piktogrammer, e-post: kommunikasjonsenheten@lorenskog.kommune.no

Skilt med piktogrammer lastes ned her: www.lorenskog.kommune.no/administrasjon/grafisk-profil/

Skilt: 15 x 15 cm

Hjørner skal være avrundet.

Det skal benyttes taktile skilt og punktskrift, som settes på ved trykk.

Piktogram - Lørenskog kommune

Markering av glassfelt

Glassfelt skal markeres for å oppfylle krav til universell utforming. Utvendig skilting skal gjøre det enkelt å identifisere kommunale bygg og finne frem til innganger og funksjoner. Skiltingen skal være tydelig, helhetlig og i samsvar med Lørenskog kommunes visuelle identitet.

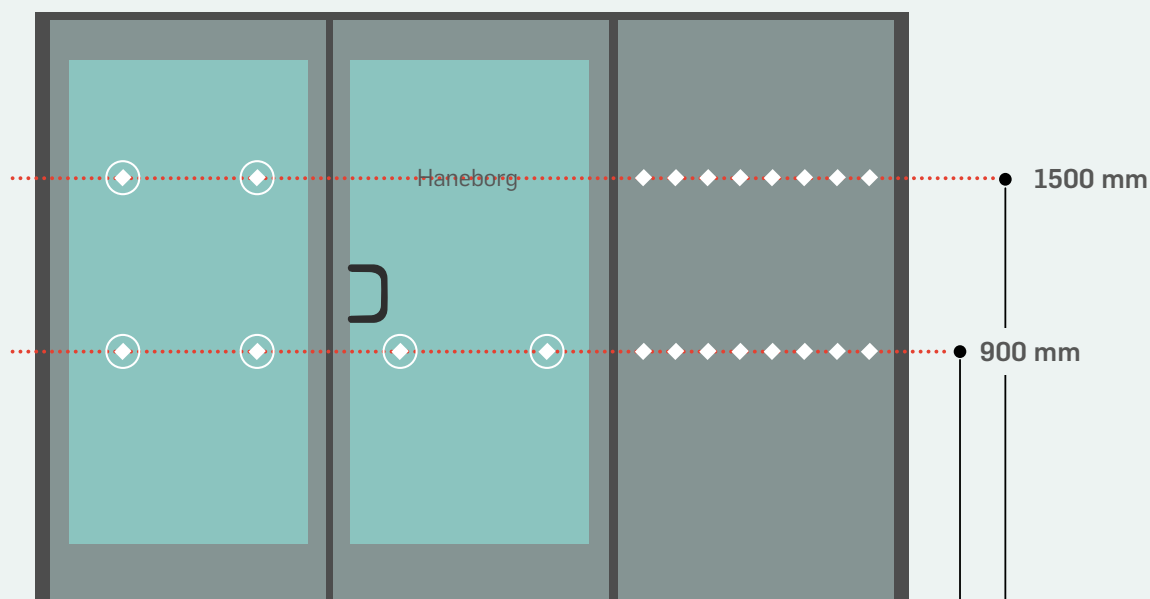
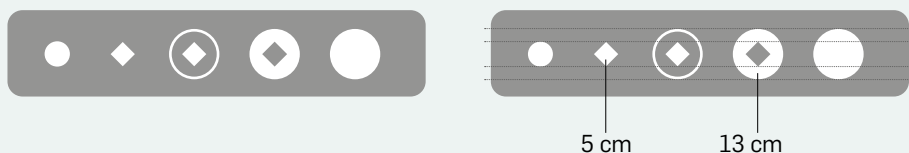
Plassering

- Det skal markeres to horisontale siktlinjer på glassflaten, plassert henholdsvis 900 mm og 1500 mm over gulv.
- Høyden er valgt for å sikre synlighet både for de som står og de som sitter.

Utførelse og materialbruk

- Det anbefales å bruke hvit folie. Frostet folie kan alternativt brukes, forutsatt at kontrast og synlighet ivaretas.

Ikoner: Følgende ikoner kan brukes

Eksempel fra Lørenskog rådhus

Piler og symboler

Piler og sirkler.

Retningsangivende piler baserer seg på kvadratet i vasshjulet i kommunevåpenet.

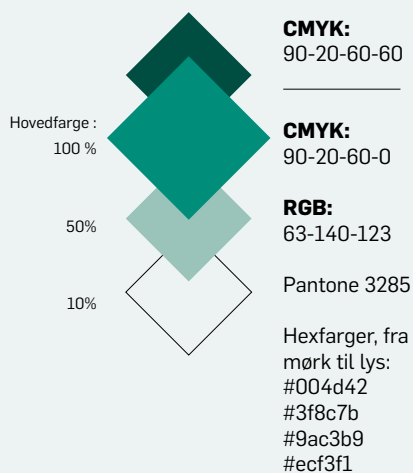
Strektykkelse i pil og sirkel er lik.

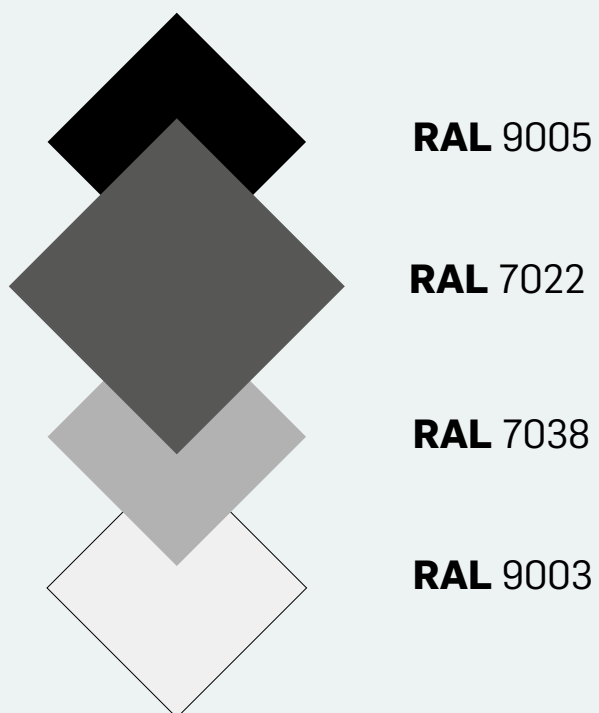
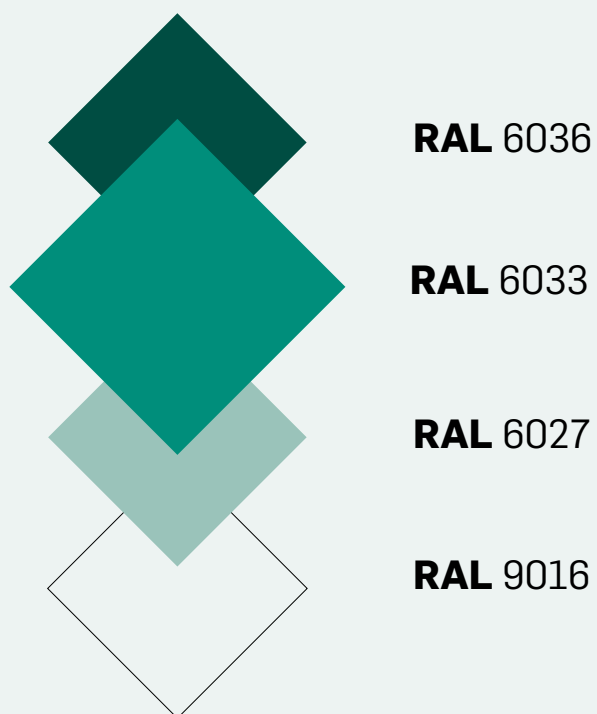
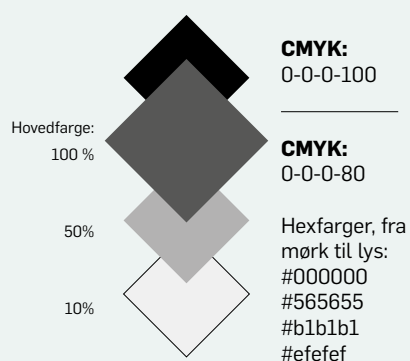
Farger i profilen oversatt til skiltfarger – RAL

Fargekartet består av hovedfargene i rekken nedenfor. Disse kan brukes i 50%, og 10% av hovedfargen. I tillegg finnes det en mørkere versjon av fargene som kan brukes blant annet ved ønske om fargede titler.

Sjøgrønn

Grå

Ved spørsmål om skiltmalen

Lurer du på noe vedrørende bruk av skiltmalen, som for eksempel plassering på bygg, send e-post til eiendomsforvaltningen@lorenskog.kommune.no og merk den med «skilting bygg».

Kommunikasjonsenheten bør involveres i korrekturlesing av skilt som skal produseres.